

Expeditie Deventer

OMGEVINGSWET

Samenvatting Omgevingsvisie Deventer

Inhoud

Inleiding	3
Ingrijpende veranderingen	3
Waar willen we naartoe?	3
Ruimte voor initiatieven uit de stad	4
Taken van de gemeente	4
De stad betrekken	4
Bewoners en ondernemers nemen het initiatief	4
We ondersteunen initiatieven	4
Positief bekijken	4
Afspraken	4
Ambities voor de stad... het bestaande verzilveren	5
Cultuur	5
Wonen	5
Werken	5
Méér wisselwerking tussen platteland en stad	6
Slim verbinden	7
Netwerken	7
Toekomstbestendig	7
Ruimtegebruik en wonen	7
Leefomgeving	8
Energie en klimaat	8
Ontwikkelingsrichtingen voor de verschillende gebieden	9
Binnenstad	9
Vooroorlogse wijken	9
Naoorlogse wijken	10
Dorpen	10
Buitengebied	10
Bedrijventerreinen	11

Inleiding

Dit is een samenvatting van de eerste Omgevingsvisie van de gemeente Deventer. Het is méér dan de opvolger van het 'Structuurplan Deventer 2025' dat we in 2004 maakten. De Omgevingsvisie komt namelijk voort uit de Omgevingswet. Die gaat niet meer alleen over onderwerpen zoals bouwen, verkeer en water, maar ook over ecologie, economie, gezondheid en duurzaamheid. In de terminologie van de Omgevingswet: de fysieke leefomgeving. Daaronder vallen (niet uitputtend) bouwwerken, wegen, water(systemen), bodem, lucht, landschappen, natuur en cultureel- en werelderfgoed. De Omgevingsvisie bekijkt die onderwerpen niet apart, maar als een geheel.

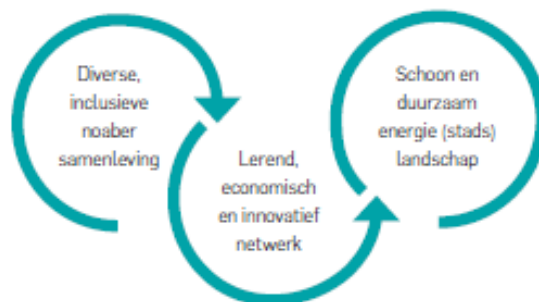
We hebben de Omgevingsvisie gemaakt met ruim honderd personen vanuit verschillende achtergronden, zoals: belangenbehartigers, adviesraden, verenigingen en politieke vertegenwoordigers.

De samenleving verandert steeds sneller en dat moet daarom ook gelden voor ons beleid. Daarom is onze Omgevingsvisie een dynamisch document dat we regelmatig aanpassen. Vanwege maatschappelijke ontwikkelingen, of omdat de stad om ander beleid vraagt.

Ingrijpende veranderingen

We hebben te maken met ingrijpende ontwikkelingen. De klimaatverandering zorgt voor heviger buien en langdurige periodes van droogte. De gemiddelde temperatuur gaat omhoog. Dat vraagt maatregelen tegen wateroverlast, verdroging en hitte in de leefomgeving. Vanwege de klimaatverandering en omdat de fossiele brandstoffen opraken schakelen we over van aardgas op duurzame energievormen. Digitalisering is een andere belangrijke ontwikkeling. Contact verloopt vaker digitaal en de grens tussen werk, thuis en vrije tijd vervaagt. Door online shoppen hebben winkels het moeilijk en zijn er logistieke uitdagingen, zoals de verkeersdruk door bezorgdiensten. Verder worden we gemiddeld ouder, werken we tot op hogere leeftijd en wonen we langer zelfstandig. Uit onder andere deze trends en veranderingen hebben we drie kernopgaven afgeleid.

Waar willen we naartoe?

We hebben bij de uitvoering drie hoofdambities

- We verzilveren het bestaande: bij ontwikkelingen behouden en versterken we de eigen, onderscheidende kwaliteiten van Deventer;
- We verbinden slim: we versterken de netwerkkracht van Deventer. Lokaal, regionaal en nationaal;
- We handelen toekomstbestendig: de leefomgeving moet voor mens, dier en plant aangenaam zijn, nu en in de toekomst

Ruimte voor initiatieven uit de stad

Er komt de komende jaren veel op Deventer af en het vraagt de inzet van iedereen om prettig in Deventer te kunnen blijven wonen en werken. Inwoners krijgen veel ruimte om eigen initiatieven te realiseren.

Taken van de gemeente

Als gemeente houden we vanuit een algemeen belang een groot aantal **taken**. Zo zorgen we voor goede wegen, riolering, water en groen en een veilige openbare ruimte. Daarnaast voorkomen we milieuhinder en beschermen we monumenten. Als we dat voor de stad belangrijk vinden, kunnen we het initiatief nemen voor een ontwikkeling. We informeren dan in ieder geval de belanghebbenden. En ook als anderen het initiatief nemen om projecten uit te voeren, blijven we inwoners, ondernemers en organisaties beschermen van wie de belangen kunnen worden geschaad. We werken bij het uitvoeren van deze taken en initiatieven volgens de ambities en kernopgaven uit de Omgevingsvisie.

De stad betrekken

Nieuw in de Omgevingswet is dat we vroegtijdig met bewoners, lokale bedrijven en organisaties moeten **samenwerken aan beleid en besluiten** over de leefomgeving. We hebben een motiveringsplicht en moeten aangeven hoe we participatie inrichten en wat het resultaat van de participatie was bij het vaststellen van een Omgevingsvisie, Omgevingsplan of het verlenen van een vergunning.

Bewoners en ondernemers nemen het initiatief

De Omgevingswet daagt bewoners en bedrijven uit om actief bij te dragen aan het ontwikkelen en verbeteren van de leefomgeving. We laten het **initiatief voor activiteiten en ontwikkelingen vaker aan 'de stad'**. Buurtbewoners kunnen bijvoorbeeld de openbare ruimte (mee)onderhouden, toekomstige bewoners gaan hun nieuwe buurt (mee)ontwerpen en er zijn inwoners die meewerken aan het beleid voor bijvoorbeeld cultuurhistorisch erfgoed en natuur.

We ondersteunen initiatieven

Initiatiefnemers staan er niet alleen voor: we **helpen** door te inspireren en kennis- en informatie beschikbaar te stellen. De Omgevingsvisie is ons uitgangspunt: die geeft richting, en laat veel ruimte. Per deelgebied is duidelijk welke functies wel of niet kunnen toenemen.

Positief bekijken

Initiatiefnemers kunnen onder andere via Wij Deventer, het Bedrijvenloket en de publieksbalie bij ons terecht. We kijken zonder zware procedures of ideeën of initiatieven werkelijkheid kunnen worden. Passen ze niet in ons beleid, dan leggen we ze voor aan de **'Carrousel'**. Dat is een groep beleidsadviseurs die beoordeelt of het initiatief bij onze ambities past of maatschappelijke meerwaarde heeft. Mogelijk is het tóch uitvoerbaar.

Afspraken

Heeft een initiatief perspectief, dan maken we doorgaans een intentie en/of **samenwerkingsovereenkomst**. Daarin staan afspraken over de taken en verantwoordelijkheden van de initiatiefnemer en de gemeente. Ook geven we aan welke juridische, financiële en organisatorische middelen we kunnen inzetten en voor welke activiteiten we kosten in rekening brengen.

Als gemeente kunnen we in initiatieven verschillende **rollen** hebben:

- Samenwerken: we zijn medespeler of coproducent en nemen deel aan de planvorming;
- Faciliteren: we stellen andere partijen in staat om een ruimtelijke ontwikkeling uit te voeren. We stimuleren samenwerking en denken mee over de te volgen procedures en haalbaarheid.
- Overlaten: vanwege het geringe belang of urgentie (of duidelijk geen gemeentelijke taak) laten we een project volledig aan andere partijen over.

Ambities voor de stad... het bestaande verzilveren

Cultuur

Ons historische stadsfront aan de IJssel is een absolute topper. In Deventer moet de geschiedenis zichtbaar, herkenbaar en beleefbaar zijn, ook in de dorpen en het landschap. Dit vraagt gebiedsgerichte erfgoedzorg. Er is ruimte voor ontwikkeling, met respect voor het bestaande.

Wonen

Locaties rond centrum en station zijn in trek door hun veelheid aan stedelijke voorzieningen en goede fietsroutes naar centrum en buitengebied. Daar draagt ook de Stadscampus aan bij. In dit gebied kunnen wonen, werken en vrije tijd steeds meer verweven raken.

Zo krijgt onze stedelijkheid als 'kleine grote stad' een impuls. Dat is aantrekkelijk voor vitale ouderen, jongeren en de creatieve stedeling. We hebben hen hard nodig voor onze duurzame maak- en open informatiestad.

Werken

We kiezen bij de economische ontwikkeling van de gemeente vier speerpunten: de vrijetijds-economie, kenniseconomie, maakindustrie en een vitaal platteland. Met het bedrijfsleven werken we aan toekomstbestendige bedrijventerreinen. Daarbij vinden we vergroening, klimaatadaptatie, duurzame mobiliteit, goede bereikbaarheid en energietransitie belangrijk.

De Deventer werkgebieden liggen op de kruising van de IJssel, de A1 en de spoorlijn van de randstad naar Berlijn. We grijpen de verbreding van de A1

aan om een groenblauw stadsfront te ontwikkelen. Zo is onze duurzame maak- en kenniseconomie goed zichtbaar voor de vele passanten. We stimuleren de herontwikkeling van het AKZO-terrein tot chemische hotspot en de ontwikkeling van het gasfabrieksterrein tot innovatiecampus voor nieuwe bedrijvigheid. Het Hartenaasje biedt

ondersteunde faciliteiten en diensten. Deventer heeft een goed en sterk netwerk van partijen op het gebied van gezondheid, welzijn, sport & beweging, zorg en preventie. Met 100.000 inwoners zijn we het ideale living lab om kennis in de praktijk met elkaar te verbinden. Bijvoorbeeld op toplocatie Brinkgreven. Nieuwe ontwikkelingen vragen om economische vernieuwing en innovatie en een goed opgeleide beroepsbevolking.

Méer wisselwerking tussen platteland en stad

De interactie tussen stad, dorpen en buitengebied wordt steeds belangrijker. Het buitengebied heeft de stad hard nodig voor voorzieningen, werkgelegenheid, onderwijs en cultuur. En andersom heeft de stad het buitengebied nodig voor rust, ruimte, recreatie, energietransitie en water- en klimaatopgaven. Het vraagt om sterke schakels in verbindende netwerken, functieverbreiding, een sterkere stadsrandzone en meer biodiversiteit.

Slim verbinden...

Deventer is relatief goed bereikbaar per trein, auto en fiets. Wegen passen we vooral aan in verband met duurzaamheid, economie, gezondheid en leefbaarheid. We willen de verkeersdruk verlichten door verkeersstromen zoveel mogelijk naar de randen van de stad te leiden. Om de leefomgeving veiliger en gezonder te maken, stimuleren we fietsen en wandelen en ontwikkelen we het openbaar vervoer tot een deels collectief en deels individueel vervoerssysteem.

Ook benutten we kansen voor verkeersmanagement en introduceren we nieuwe schone vormen van vervoer. We zetten Deventer nog beter op de kaart als vervoersknooppunt.

Netwerken

We geven maatschappelijke organisaties, bedrijven en inwoners een platform om mee te denken over onze uitdagingen en initiatieven uitgevoerd te krijgen. We zorgen voor een goede digitale bereikbaarheid en leggen informatie op een inspirerende en gebruiksvriendelijke manier vast. We onderzoeken wat we in lokale, regionale en nationale netwerken aan anderen kunnen bieden en wat anderen voor ons kunnen betekenen.

Toekomstbestendig...

Ruimtegebruik en wonen

We streven naar duurzaam, verantwoord en meervoudig ruimtegebruik. Ontwikkelingen moeten nodig zijn vanuit een lokale en/of regionale behoefte. We bouwen bij voorkeur in het bestaande bebouwde gebied en de vastgestelde ontwikkellocaties. Het combineren van functies die elkaar versterken heeft onze voorkeur. Iedere inwoner moet een betaalbare woning kunnen vinden en het aanbod moet aantrekkelijk zijn voor nieuwe bewoners. Er moet aandacht zijn voor nieuwe ontwikkelingen: kleine huishoudens, energietransitie, klimaatbestendigheid en 'langer zelfstandig wonen'.

De komende tien jaar moeten er zeker 3000 woningen bijkomen om iedereen te kunnen huisvesten en daarmee stopt de groei niet. Bestaande wijken worden geleidelijk gemoderniseerd.

Leefomgeving

Een prettige leefomgeving is minimaal schoon, heel en veilig. Bewoners en ondernemers kunnen voor extra kwaliteit zorgen onder het motto "Wij de basis, u de plus". We willen een veilige en gezonde leefomgeving bieden, die uitnodigt om te bewegen. We streven naar een leefomgeving waar je nu prettig woont en die voor toekomstige generaties de moeite waard is. Daarom moeten we zorgen voor duurzaam ruimtegebruik, een klimaatbestendige inrichting (voor 2050), een energieneutrale stad (voor 2030) en een circulaire economie. Ecologie krijgt een volwaardige plaats.

Energie en klimaat

Deventer wil energieneutraal worden door CO₂-reductie, energiebesparing, zuinige en slimme energienetwerken zonder fossiele brandstoffen en de inzet van duurzame bronnen. We willen dat ons stedelijk gebied in 2050 echt klimaatbestendig is. Daarom bereiden we ons voor op pieken in de waterafvoer, voldoen we aan de noodzaak tot waterberging, houden we regenwater vast om verdroging te voorkomen en voorkomen/beperken we hitte in de woon- en leefomgeving.

Ontwikkelingsrichtingen voor de verschillende gebieden

Binnenstad

De binnenstad is een trekpleister voor bewoners en bezoekers. Gastvrij, met een verrassend voorzieningenaanbod in een landelijk unieke cultuurhistorische setting aan een van de mooiste rivieren van het land. De aantrekkingskracht en de levendigheid willen we samen met onze partners vergroten met meer ruimte om in de binnenstad te wonen. Ondernemers die het centrum nog completer willen maken, krijgen de ruimte, zolang ze het hergoed respecteren.

ontwikkelen tot een stadscampus: dé kantoren- en onderwijslocatie van Deventer. Hier zie je Deventer als kennis- en open informatiestad.

Het gebied rond het station en de Handelskade/ Buitengracht kan zich door

Vooroorlogse wijken

De vooroorlogse wijken liggen in een ring rond de binnenstad, dichtbij alle voorzieningen. Dat maakt ze voor veel mensen aantrekkelijk. Door naast wonen ook andere functies ruimte te geven, trekken ze creatieve stedelingen en jongeren. De woningen zijn relatief betaalbaar en van verschillende grootte. Een deel is verouderd, relatief klein en niet levensloopbestendig. Daar willen we samen met de eigenaren wat aan doen. In de woonomgeving is weinig groen en speelruimte, dus wat er is willen we houden. Bewoners kunnen onder andere met geveltuinjes de buurt groener maken. Daar staan we helemaal achter.

Naoorlogse wijken

In naoorlogse wijken is veel ruimte en groen. Veel mensen wonen er naar hun zin. Die kwaliteit willen we op peil te houden en waar mogelijk verbeteren. Het is belangrijk dat woningen levensloopbestendig, duurzaam en klimaatbestendig worden. Dat geldt ook voor de woonomgeving. Er moeten voldoende mogelijkheden zijn om elkaar op straat en bij gebundelde voorzieningen spontaan te ontmoeten. We vernieuwen de buurten geleidelijk, samen met bewoners, ondernemers en organisaties.

Dorpen

Een van de kenmerken van leven in de dorpen is dat veel mensen elkaar kennen. Dat is zeker belangrijk vanwege de vergrijzing van de bevolking en het uitgangspunt dat mensen hun zorg steeds meer zelf moeten organiseren. Ze zullen vaker een beroep doen op elkaar, om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen. We ondersteunen dit 'noaberschap' door voorzieningen zo veel mogelijk te clusteren en te zorgen voor aantrekkelijke plekken om elkaar op straat te ontmoeten. Rust, ruimte en groen maken de dorpen aantrekkelijk. Die kwaliteiten willen we behouden.

Buitengebied

Deventer heeft aantrekkelijke woongebieden én een prachtig buitengebied. In de verbindingzones daartussen willen we de kwaliteiten meer verknopen. We stimuleren ontwikkelingen waar stad én buitengebied beter van worden. Met onder meer groen- en waterstructuren, droge en natte ecologische verbindingzones, wandel- en fietsroutes en het beter beleefbaar maken van de IJssel vanuit woongebieden. Er is ruimte voor nieuwe functies op het platteland, zoals zorg, cultuur en recreatie. Mits dit past in het landschap en landbouwbedrijven er niet door worden beperkt.

Circa twee derde van ons grondgebied wordt gebruikt voor landbouw. Dat maakt de agrarische sector de grootste beheerder van het buitengebied. Agrarische ondernemers moeten zich kunnen ontwikkelen om levensvatbaar te blijven. Bedrijfsbebouwing die vrijkomt, kan een nieuwe functie krijgen.

Bedrijventerreinen

Bedrijven moeten kunnen inspelen op de dynamiek van de economie en de (internationale) markt. Ze hebben in Deventer ruimte om waarde vast te investeren, te groeien en samen te werken. We gebruiken de verschillen tussen gebieden om specifieke 'vestigingsmilieus' te laten ontstaan. Binnen zo'n vestigingsmilieu zitten bedrijven die functioneel, qua ruimtelijke uitstraling en milieubelasting vergelijkbaar zijn. De A1 is een etalage voor Deventer als duurzame maakstad en logistieke hotspot. Bedrijven kunnen hier experimenteren met duurzame technieken en zichzelf profileren. De 'Poort van Deventer' heeft hét vestigingsmilieu voor duurzame innovatie, adviesdiensten en beroeps- onderwijs.

De hele Deventer Omgevingsvisie lezen: klik [hier](#)